

Sygn. akt III KK 352/21

POSTANOWIENIE

Dnia 20 października 2021 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Wiesław Koziellewicz

po rozpoznaniu na posiedzeniu w dniu 20 października 2021 r.,

sprawy **W.R.**

oskarżonego z art. 177 § 2 k.k.

z powodu kasacji wniesionej przez pełnomocnika oskarżyciela posiłkowego

od wyroku Sądu Okręgowego w B.

z dnia 31 marca 2021 r., sygn. akt IV Ka (...)

zmieniającego wyrok Sądu Rejonowego w B.

z dnia 15 stycznia 2020 r., sygn. akt IX K (...)

**oddala kasację jako oczywiście bezzasadną, a kosztami
sądowymi postępowania kasacyjnego obciąża oskarżyciela
posiłkowego M.F..**

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w B. wyrokiem z dnia 31 marca 2021 r., sygn. akt IV Ka (...), po rozpoznaniu wniesionych na niekorzyść apelacji oskarżycieli posiłkowych i ich pełnomocnika, zmienił skazujący **W.R.** wyrok Sądu Rejonowego w B. z dnia 15 stycznia 2020 r., sygn. akt IX K (...), i uniewinnił go od popełnienia zarzucanego mu czynu. Kasację od tego wyroku sądu odwoławczego złożył pełnomocnik oskarżycielki posiłkowej M.F.. W kasacji zarzucił rażące naruszenie przepisów postępowania mające istotny wpływ na treść orzeczenia, tj.: art. 167 k.p.k. w zw. z art. 366 § 1 k.p.k. w zw. z art. 4 k.p.k. i art. 2§ 2 k.p.k., art. 7 k.p.k. w zw. z art. 410 k.p.k., art. 201 k.p.k., art. 170 § 1 k.p.k., art. 434 § 2 k.p.k. w zw. z art. 440 k.p.k.

Prokurator Prokuratury Rejonowej w B. w pisemnej odpowiedzi na kasację wniósł o oddalenie kasacji pełnomocnika oskarżycielki posiłkowej z uwagi na jej oczywistą bezzasadność (por. pismo Prokuratora Prokuratury Rejonowej w B. z dnia 16 lipca 2021 r., PR 3 Ds.(...)).

Sąd Najwyższy zważył co następuje.

Należy podzielić argumentację przedstawioną w pisemnej odpowiedzi na kasację, przemawiającą za oceną kasacji pełnomocnika oskarżycielki posiłkowej M.F. jako oczywiście bezzasadnej, w rozumieniu art. 535 § 3 k.p.k.

Kasacja w polskim systemie prawnym stanowi tzw. nadzwyczajny środek zaskarżenia i w związku z tym znacząco różni się od apelacji, która jest tzw. zwykłym środkiem odwoławczym. Zgodnie z art. 519 k.p.k. kasacja strony może być wniesiona od prawomocnego wyroku sądu odwoławczego kończącego postępowanie oraz od prawomocnego postanowienia sądu odwoławczego o umorzeniu postępowania i zastosowaniu środka zabezpieczającego określonego w art. 93a k.k. Na niekorzyść, co do zasady, strona może wnieść kasację jedynie w razie uniewinnienia albo umorzenia postępowania. Wyrok uniewinniający powinien być wydany, gdy: a) czynu nie popełniono, b) brak jest dostatecznych danych uzasadniających jego popełnienie (oskarżonemu nie udowodniono popełnienia przestępstwa), c) czyn nie zawiera znamion czynu zabronionego, d) ustawa stanowi, że sprawca nie popełnia przestępstwa (por. art. 414 § 1 zdanie drugie k.p.k.). W doktrynie słusznie zauważa się, że sąd wydaje wyrok uniewinniający zarówno wówczas, gdy udowodnienie okoliczności, których stwierdzenie logicznie wyklucza popełnienie czynu o znamionach przestępstwa, jak i w wypadku, gdy okoliczności tych chociaż nie da się udowodnić, lecz nie można ich także wykluczyć (por. E. Skrętowicz, Wyrok sądu karnego w pierwszej instancji, Lublin 1989, s. 78). Poza sporem jest, że po rozpoznaniu apelacji sąd odwoławczy ma prawo zmienić zaskarżony nią wyrok i uniewinnić oskarżonego od popełnienia zarzucanego mu czynu (por. treść art. 437 k.p.k.)

Wbrew pogładowi z kasacji, nie można zasadnie wywodzić, iż rozstrzygając reformatoryjnie Sąd Okręgowy w B. rażąco naruszył przepisy art. 434 § 2 k.p.k. w zw. z art. 440 k.p.k. Zgodnie z brzmieniem przepisu art. 440 k.p.k., jeżeli

utrzymanie orzeczenia w mocy byłoby rażąco niesprawiedliwe, podlega ono, niezależnie od granic zaskarżenia i podniesionych zarzutów, zmianie na korzyść oskarżonego albo, w sytuacji określonej w art. 437 § 2 zdanie drugie k.p.k., uchyleniu. Podkreślić należy, że sąd odwoławczy, zgodnie z zasadami prawdy materialnej i trafnego orzekania, ma prawo i obowiązek zbadania sprawy pod względem merytorycznym i prawnym, nie tylko w granicach środka odwoławczego, ale także z urzędu - niezależnie od tych granic i podniesionych zarzutów - celem stwierdzenia, czy nie zachodzi rażąca niesprawiedliwość wyroku. Od uznania i oceny sądu odwoławczego, zależy to czy w niepowtarzalnych realiach rozpoznawanej sprawy, utrzymanie orzeczenia w mocy byłoby rażąco niesprawiedliwe. W uzasadnieniu postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 13 kwietnia 2021 r., sygn. akt V KK 117/21, wskazano, że źródłem rażącej niesprawiedliwości mogą być uchybienia, które stanowią wady treści orzeczenia zaskarżonego apelacją, to jest uchybienia określone w art. 438 pkt. 1, 1a, 3 i 4 k.p.k., jak też w przypadku ustalenia ich wpływu na treść zaskarżonego orzeczenia, uchybienia procesowe o których mowa w art. 438 pkt. 2 k.p.k. Do obrazu przez sąd odwoławczy przepisu art. 440 k.p.k. może dojść wówczas, gdy ten sąd nie skontroluje orzeczenia sądu pierwszej instancji pod kątem ewentualnej rażącej niesprawiedliwości orzeczenia, a kontrolowane orzeczenie obarczone było tą wadą, bądź gdy stwierdzając rażąca niesprawiedliwość takiego orzeczenia dokonał jego zmiany w niewystarczającym zakresie. Sąd Okręgowy w B. miał również prawo, zważywszy na treść 434 § 2 k.p.k., pomimo apelacji wniesionych wyłącznie na niekorzyść, orzec na korzyść oskarżonego W.R., albowiem w wyniku błędnych ustaleń Sądu I instancji skazano osobę niewinną. W oparciu między innymi o dowód z opinii biegłego Sąd Okręgowy w B. ustalił, że oskarżony W.R. prowadził samochód z prędkością administracyjnie dopuszczalną. Do tragicznego w skutkach wypadku doszło wieczorem, w dniu 6 stycznia 2019 r., na oświetlonej ulicy. Pokrzywdzona I.F. weszła na przejście dla pieszych w momencie, gdy oskarżony W.R. znajdował się od niego w odległości 22,2 m. i nie miał już możliwości zatrzymania pojazdu przed przejściem, albowiem w tamtych warunkach konieczna była dłuższa droga hamowania, bo wynosząca 35,3 m. Sąd Okręgowy w B. zgromadzone w sprawie dowody, w tym opinię biegłego M.A., ocenił w granicach

zasady swobodnej dowodów, o której mowa w art. 7 k.p.k. Podstawą ustaleń, jak wymaga tego art. 410 k.p.k., był całokształt okoliczności ujawnionych w toku rozprawy. Przekonuje o tym treść pisemnego uzasadnienia zaskarżonego kasacją wyroku Sądu Okręgowego w B. z dnia 31 marca 2021 r., sygn. akt IV Ka (...). Brak jest też podstaw do podzielenia postawionego w kasacji zarzutu obrazy art. 201 k.p.k. Przepis ten podaje kryteria oceny dowodu z opinii biegłego oraz wskazuje sposób postępowania w przypadku zaistnienia niepełności, niejasności opinii albo też sprzeczności w niej lub między różnymi opiniami w tej samej sprawie. Oczywiście decydujące co do potrzeby uzupełnienia dotychczasowej opinii lub powołania nowego biegłego, jest przekonanie sądu, a nie żądanie strony (por. np. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 10 maja 2012 r., sygn. akt V KK 255/11, Legalis). Należy zauważyć, iż do zgłaszanych przez oskarżycieli posiłkowych uwag, odnośnie treści opinii, odniósł się biegły w wydanej opinii uzupełniającej, co Sąd Okręgowy w B. podzielił. W realiach sprawy nie można zasadnie wywodzić, że doszło do obrazy przepisu art. 170 § 1 k.p.k., gdyż Sąd Okręgowy B. oddalając wniosek o przesłuchanie w charakterze świadka T.M., który był autorem tzw. prywatnej opinii, nie naruszył i to rażąco tego przepisu.

Trafnie wskazano w pisemnej odpowiedzi na kasację, że podniesiony w kasacji zarzut obrazy art. 167 k.p.k. w zw. z art. 366 § 1 k.p.k. w zw. z art. 4 k.p.k. i art. 2§ 2 k.p.k., w realiach niniejszej sprawy, jak wynika z jego uzasadnienia, to w rzeczywistości niedopuszczalny w postępowaniu kasacyjnym zarzut błędu w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę wydanego wyroku uniewinniającego.

Kierując się przedstawionymi motywami Sad Najwyższy, z mocy art. 535 § 3 k.p.k., rozstrzygnął jak w postanowieniu.

as